

- 1 -

Birleşiniz Bütün Dünyanın Mazlum ve Fakir Halkları

YENİ DÜNYA

No: 15 (Mayıs) 6 (Salı) 1919 uncu Yıl

1-

2-

3-

4-

5-

6-

7-

8-

1- Bütün dünya işçi ve köylüsünün müsterek vatani.

2- Kızıl yıldız.

3- Türkiye hakkında yeni malûmat.

4- Müslüman Komisarlığından bir sual.

5- Zâlimler dünyasından.

6- Komünist Enternasyonalının beyannamesi.

7- Dahilî haberler.

8- Haricî haberler.

"Yeni Dünya" gazetesi çıkmaya başladı abone yazılmak isteyenler şimdiden müracaat etsinler gazetemiz kendilerine muntazaman gönderilir.

İşçi ve rençber yoldaşlar !
Yazınız ! Yazınız ! Yazınız !
Her ne derdiniz her ne düşünmeniz her ne sıkıntınız var ise korkmadan imlânız doğru olmasa bile yazınız, gönderiniz !

-2-

SİMİVROPOL'DE PROPAGANDA
ŞÜBESİ.

Simivropol'de Komünist Partisi Kırım Eyalet Komitesinin teşebbüsü ile ihtilâl komitesi huzurunda Propaganda ve Teşvikat Şubesi açılmıştır. Bu teşkilât bütün Kırım fukara halklarıyla Kızıl Ordu içinde Şûrâlar Hükûmeti esaslarını ve umumiyetle Komünist programını neşr ve telim edecektir. Bundan başka propagandaya ait bütün gazete ve kitaplarla bunları neşr ve tefsir edecek propagandacıları hazırlayacaktır.

BÜTÜN DÜNYA İŞÇİ ve KÖYLÜSÜNÜN
MÜŞTEREK VATANI.

Şimdiki Rusya, din, millet ve renk farkı olmaksızın bütün dünya işçi ve fukara köylüsünün müşterek vatani. Bolşevikler Teşrin-i evvel İnkılâbından sonra bütün Rusya'yı, fukara düşmanı zâlim kapitalistlerin, yani altın kuvvetine dayanan zenginlerin tasallutundan temizlediler. Hem başta Rus padişahı, Rus bankerı, Rus fabrikacısı, Rus pomeşçiki (çiftlik sahibi) olmak üzere işçi ve fukara köylü sırtında yaşayan musibetleri ezerekten bütün mazlum insanlar için böyle bir ortak vatan, yeni bir dünya yaşattılar.

Eski dünya ve eski vatanında idare, kuvvet, baht, saadet gıyâ ki yalnız, çarlar, han ve hakanlar, şehzade ve paşalar, bey ve ağalar, fabrikatör, banker ve tüccarların meşrû malı, meşrû bir hakkıydı; bütün yerler, bütün fabrikalar, bütün saray ve konaklar, bağlar ve bahçeler, güller, bülbüller hep, hep bu gözleri doymaz, insan kanı emmekten usanmaz, adam kılkıllı canavarların. Tarlada yıldızdan yıldıza çalışmak, karanlık fabrikalarda, yer altı maden ocaklarında, demir yollarında hayvan gibi işlemek ve en son günde bir günlük yaşayacak rızkını bile tedarik edememek, bir yeri sakat olsa dilencilik etmek, ecel pençesine düşünce yetim çocuklarını ve genç karısını yabancılar elinde esir bırakıp ölüp gitmek.. Bütün bu

- 3 -

felâketlerde her işçi ve her zavallı köylünün alınında yazılı facialar, bütün dünya işçi ve köylüsünün göz yaşları..

Rusya'da Bolşevikler içtimâî inkılâp ile böyle merhametsiz bir dünyayı yıktılar, ve bütün kanunların, bütün mahkemelerin, bütün papaz ve mollaların, bütün jandarma ve polis alaylarının, din, Allah ve millet adından utanıp arlanmaksızın himaye ve silâh kuvvetiyle müdafaa ettikleri böyle adaletsiz bir dünyayı alt üst ettiler.

Şimdi Rusya'da yerler ve çiftlikler, bu yer ve çiftliklerde kendi gücüyle, kendi alınının teriyle işleyen köylünün. Bankalar ve fabrikalar mazlum işçiler elinde. Rusya'da evvelce "param var, binlerce altınım var" diye kabarıp yürüyen zenginler şimdi bir hırsız gibi gizli deliklerden hilekâr gözlerle bir türlü inanmak istemedikleri bu yeni âlemi seyrediyorlar.

Bellerinde eskiden kalma binlerce altın olduğu halde kendilerini göstermemek için yırtık gömlekle aç ve bîlâç dolaşıyorlar. Şimdi zenginlik, tarlasında işleyip, hiçbir paşaya ve ağaya pay vermeyen köylünün. Şimdi bütün mal, metâ, bunları hüner ve marifeti ve kolunun kuvvetiyle meydana getirip kimseye faiz ve vergi vermeyen işçinin. Şimdi hükümet, "işçi ve köylü hükümeti". Bütün ordu ve bütün kızıl askerler işçi ve köylü hükümetin emrine bakıyor. Şimdi, ihtilâl mahkemeleri işi bırakan veya vergi vermeyen işçi ve köylüyü öldürmek için değil, zâlim çarları, padişahları, general ve paşaları temizlemek için kuruluyor.

Şimdi mektep yalnız zengin bey ve paşa çocukları için değil, bütün işçi ve fukara köylü yavruları için hem terbiye, hem hayat, hem iş ocağı. Hülâsa Bolşeviklerin şimdi Rusya'da ve tedricen bütün dünyada yaşatmak istedikleri içtimâî inkılâp, alınının teriyle geçinen mazlum işçi ve köylü halkının, Cihan cihan ^{olalıdan} ~~olduktan~~ beri beklediği büyük bir bayram, bu inkılâbı yaşatan Rusya ise bütün cihan işçi ve köylüsünün ortak vatani. Yaşasın içtimâî ! Yaşasın bütün dünya mazlum insanların müşterek vatani olan Rusya !

inkılâp

Mustafa Suphi

- 4 -

KIZIL YILDIZ

Arkadaş, bir dakika dur, şu kızıl yıldıza bir bak !

Sen bu kırmızı yıldızın ne olduğunu bilir misin ?

İşte dinle:

Bu kırmızı yıldız işçilerin, köy ve şehir fukarasının kurtarıcısı olan Kızıl Ordunun alâmetidir.

Sen bu kızıl yıldız üzerindeki saban ile çekici tabii görüyorsun, bunun ne olduğunu biliyor musun ?

Bu saban ile çekiç, şehir işçisi ile köy sabancısının birleştiklerini, onların kendi hürriyetlerini, kendi topraklarını, köylü ve işçi vekilleri şûrâsını ve sosyalist vatani düşmanlardan, işçi halkın cellâdı olan sermayedarlardan, mirzalardan, köy ağalarından ve sair mürteçiflerden saklamak için and ettiklerini gösteriyor.

Arkadaş, sen işçi halkın dostu ve düşmanı kim olduğunu bilir misin ?

Sen; seni çarlar, pomeşçikler, paşalar ve mirzalar hükümetinin zulümlerinden kimin korunduğunu, kimin sakladığını iyi bilmezsin.

Senin koruyucun, muhafızın kızıl inkılâp ordusuna giren işçi ve köylü kardaşlarıdır.

İşte kızıl yıldızı, ancak senin koruyucun, muhafızın olan Kızıl Ordu efradı kullanabilir.

Her kim bu kızıl yıldızı takıyorsa bil ki; o senin kardaşın, seni İngiliz ve Fransızların yardımıyla ebedî surette istibdat boyunduruğuna sokmaya çalışanlar, senin elinden hürriyetini ve toprağını alarak, seni fabrikacıların, zenginlerin, mirzaların ve paşaların esiri etmeye uğraşanlarla cenk eden öz kardaşlarıdır.

Şimdi sen biraz düşün ve saban ile çekici hâmil olan kırmızı yıldızın ne kadar büyük bir alâmet olduğunu iyi anla:

Kırmızı yıldız, kendi omuzları üstünden kanlı çarı, haram yiyici mirza, ağa ve paşaları kaldırıp atan ve memleketimiz üzerine kırmızı sosyalist bayrağını diken köylülerle işçilerin birlik alâmetidir.

Kırmızı yıldız, bütün işçiler ve fakirleri koruyan köylü ve işçi şûrâları ^{hükümetinin} alâmetidir.

-5-

İşte Kızıl Ordu üfradının taşıdıkları bu kırmızı yıldızın mânası budur.

Arkadaş, sen evvelce memleketin kanlı çarlar, padişahlar, zenginler, paşa ve mirzalarla çevrildiği mel'un ve kara günleri unutmادين değil mi ?

Sen, çarlar, mirzalar ve ağaların kimler vasıtasıyla ve kimlerin eliyle seni boğduğunu, senin kanını emdiğini biliyormusun ?

- Gorodovovlar, polisler, Jandarmalar, onbaşılar ve zavallı, hiçbir şeyden haberi olmayan askerlerle...

Çarlar, padişahlar zulmünü yaşatan bu gürûhun başka türlü âlâmetleri, apoletleri, kokardaları, neftiyeleri vardı.

İşte bu apoletleri, kokardaları, neftiyeleri olanlar daima senin düşmanın olmuştur. Onlar, çarın, padişahın fermanıyla padişahlar, zenginler ve ağalar uğrunda seni sokaklarda yakalıyor, hapislere atıyor ve şayet sen kendi cezandan şikâyet ediyorsan seni kurşuna diziyorlardı.

Bu apoletler, neftiyeler, kokardalar sana kırbaç, hapis, cezadan başka birşey vermiyordu.

Bu âlâmetler çarlar, padişahlar istibdadının, hapishane ve darağacı siyasetinin bir taktikası idi.

Arkadaş, eğer sen bu cellâtların ve firavunların tekrar geri dönmesini istemiyorsan, üzerinde kızıl yıldızı parlayan Kızıl Orduya git, yazıl !

Bu kırmızı yıldızın altında sen kendi hürriyetin, kendi saadetin ve işçi kardaşların alın teriyle yapılmış fabrika ve orduların ve toprakların için hiçbir kaygı çekmeden yaşayabilirsin arkadaş !

Ey bizim kızıl yıldızımız, bundan sonra da daha büyük bir kızılılıkla yan kendi nûrunla bütün dünya işçilerine hürriyet, müsavat ve kardaşlık saç !

Kızıl yıldız altında işçi kardaşlarımızın saadetini, istikbalini saklayan Kızıl Ordu yaşasın !!

RUSYA'NIN SOSYALİST FEDERALİST ŞURALAR
CUMHURİYETİNİN KANUNU ESASISI

(Mâba'di)

36- Bütün Rusya Merkez İcra Komitesi azâları halk komisarlıklarında iştigal eder veya Merkez İcra Komitesinin göstereceği hususî vazifeleri yerine getirirler.

SEKİZİNCİ FASIL

HALK KOMİSARLARI ŞURASINA DAİR

37- R. S. F. Ş. C.'nin işlerini umumî surette idare ciheti Halk Komisarları Şûrâsına aittir.

38- Şu itibarla Halk Komisarları Şûrâsı nizamname, talimat ve tarifnameler çıkardığı gibi umumiyetle hükûmet hayatının doğru ve tezce geçmesine hizmet edecek mahiyette ve zaruri olan tedbirlerin hepsini icra eyler.

39- Halk Komisarları Şûrâsı vaz'ettiği bilcümle nizam ve kararlara dair bütün Rusya Merkez İcra Komitesine derhal malûmat verir.

40- Bütün Rusya Merkez İcra Komitesi Halk Komisarları Şûrâsının vaz' ve tetbik ettiği nizam ve kararlara ilgâ veya islah edebilir.

41- Halk Komisarları Şûrâsının umumî siyasetle alâkadar ehemmiyetli meselelere dair ittihaz ettiği bütün karar ve tedbirleri evvel emirde Bütün Rusya Merkez İcra Komitesine arz etmeleri zaruridir.

İhtar - Geri ve geç kalması caiz olmayan tedbirler Halk Komisarları tarafından doğrudan doğruya icra edilebilirler.

42- Halk Komisarları Şûrâsının azâsından her biri ayrı ayrı Halk Komisarlıkları idaresi başında bulunurlar.

43- Aşağıda gösterileceği vechile Halk Komisarlığı teşkil olunur.

- EW# A- Harici İşler Komisarlığı
Be # - Harbiye Komisarlığı

-7-

- Te # - Bahriye Komisarlığı
 Ce # - Dahiliye Komisarlığı
 Ha # - Adliye Komisarlığı
 Dal # - İş Komisarlığı
 Ri # - İçtimai Teminat Komisarlığı
 Sin # - Maarif Komisarlığı
 Sin # - Posta ve Telgraf Komisarlığı
 Set # - Millî İşler Komisarlığı
 Ti # - Maliye Komisarlığı
 Zi # - Târük u Maâbir Komisarlığı
 Nym # - Ziraat Komisarlığı
 Gaym # - Ticaret ve Sanayi Komisarlığı
 Fe # - Erzak ve Levazım Komisarlığı
 Kaf # - Hükûmet Kontrolu Komisarlığı
 Vef # - Halk İktisadiyatı Âli Şûrâsı Komisarlığı
 Lâim # - Sıhhiye Komisarlığı

44- Her komisarlık nezdinde, komisarın riyaseti altında olmak ve âzâları Halk Komisarları Şûrâsı tarafından tasdik edilmek üzere bir kollegya (idare encümeni) teşkil olunur.

45- Halk Komisarı, reisi bulunduğu komisarlığının nüfuz ve selâhiyeti dairesindeki her mesele hakkında kendi başına kararlar verebilir ve bu kararları kollegyaya tebliğ eyler. Kollegya halk komisarının bir veya diğer kararına razı olmadığı halde, bu karar aleyhine Halk Komisarları Şûrâsına veya Bütün Rusya Merkez İcra Komitesi Riyaset Heyetine müracaat eyler.

Hakezâ, kollegya âzâsından her birinin böyle münâziün fih meseleleri için ayrıca müracaat da hakkı vardır.

46- Halk Komisarları ve şûrâsı bütün heyetiyle, Bütün Rusya Şûrâları Umumî Meclisine ve Merkez İcra Komitesine karşı mesuldür.

47- Halk komisarları ve halk komisarlığı huzurundaki kollegyalar bütün heyetleriyle Halk Komisarları Şûrâsı ve Bütün Rusya Merkez İcra Komitesi karşısında mesuldürler.

48- Halk komisarı ünvanı yalnız R. S. F. Ş. C.'nin umumî işlerini idare eden Halk Ko-

- 8 -

misarları Şûrâsı azâsına has olup gerek merkezde, gerekse mülhakattaki şûrâlar idaresinde hiç kimseye bu ünvan verilemez.

DOKUZUNCU FASIL

⊙ BÜTÜN RUSYA ŞÛRÂLARI UMUMİ MECLİSİ İLE BÜTÜN RUSYA MERKEZ İCRA KOMİTESİNİN SELÂHIYETİNE DAİR.

49- Bütün Rusya Şûrâları Meclis-i Umumisi ile Bütün Rusya Şûrâları Merkez İcra komitesi, hükümet idaresine taallük eden bütün meseleleri halleder. Şöyle ki:

Elif # - Rusya'nın Sosyalist Federalist Şûrâlar Cumhuriyeti Kanunu Esasının tasdik, ta'dil veya tenzili keyfiyeti.

Be # - R. S. F. Ş. C.'nin dahilî ve haricî siyasetini idare işleri.

Te # - R. S. F. Ş. C.'nin hudutlarını tayin ve bir kısım Jaraziye müteallik bazı hakların terk olunması. arazının veya bu

Çim # - R. S. F. Ş. C.'nin dahilî müttahid şûrâlara ^{ait} hudut ve selâhiyeti tayin ve bunların arasındaki ihtilâfları hâll.

Ha # - R. S. F. Ş. C.'ne hariçten yeniden bazı şûrâ cumhuriyetlerinin girmesi ve dahilden bazı şûrâların ayrılıp çıkması keyfiyetlerini tasdik.

Dal # - R. S. F. Ş. C.'nin umumî surette tanzimat-ı idarîsini ve bu şûrâlardan birkaçının birleşip idarede bir ülke (yani ülkeler ittifakı) teşekkül etmesi keyfiyetlerini tayin ve kabul.

Ra # - R. S. F. Ş. C.'nin içinde ölçü, tartı ve akçe sistemlerini suret-i umumiyyede tayin.

Ye # - Enebi hükümetleriyle münasebet, harp ilân, sulh akdi.

Şin # - İnkırazı, ^[istikraz] gümrük ve umumiyetle ticaret mukaveleleri ve malf ihtilâflar akdi.

Sat # - (R.S.F. Ş. C.) i toprağı üzerinde halk iktisadiyatı işlerinin usul ve esaslarını tayin.

Dat # - R. S. F. Ş. C.'nin bütçesini tasdik.

Ti # - Umumiyetle hükümetin vergi ve mecburî ^{mükellefiyet} ~~teklif~~lerini tayin.

Aym # - R. S. F. Ş. C.'ne ait kuvve-i müsellâhanın esasî teşkilâtı[nı] tayin.

-9-

Gaym // - Hükümetin va'z-ı kanuna, teşkil-i ^{mehakme,} muhakemeye, usul-i muhakemata, medenî ve cezai kanunlara ait işleri.

Fe // - Halk Komisarlar Hey'eti âzâlarının birer birer ve heyet-i umumiyyesinin birden ve hakezâ Halk Komisarlari Hey'eti *Reisin*in tayin veya azli.

TÜRKİYE HAKKINDA YENİ MALÛMAT

Son Posta

İstanbul'da son zamanlarda *İtilâf* devletlerinin tazyiki ve Rum - Ermeni patrikhanelerinin arkası kesilmeyen müracaatları üzerine, Rum ve Ermenilerin *cerri* ve muhaceretleri ve Rum, Ermeni *kirgınlari* meseleleriyle alâkadar olan İttihat ve Terakki Fırkasına mensup bir hayli kimseler tevkif edilerek kısmen polis müdüriyetinde ve kısmen Bekir Ağa Bölüğünde hapsedilmişlerdir. Bunlardan yalnız *Yozgat* ~~Yozgat~~ mutasarrıf vekili ve Boğazlıyan kaymakamı Kemal Bey *divan-ı harp* kararıyla idam edilmiş, Jandarma Kumandanı Binbaşı Tevfik Bey 15 sene kürek (*ka-torpa*) cezasına mahkûm olmuş, evvelce hapisane-i umumîden firar eden Doktor Reşit Bey dahi intihar etmiştir. Bundan maada yine aynı mesele ile alâkaları olan sabık Üçüncü Ordu Kumandanı *Velup Paşa ile* ⁽²¹⁾ Yüzbaşı Nevzat ve Trabzon vakalarında medhinden dolayı Acenta Mustafa ve *Rüsumat* Müdürü beylerin dahi muhakemeleri icra olunmaktadır.

Tevfik Paşa kabinesi düştükten sonra mevki-i iktidara gelen Hürriyet ve İtilâf Fırkasına mensup Damat Ferit Paşa Kabinesi şu kimselerden mürekkeptir.

Başvekil ve Hariciye Nâzırı Damat Ferit Paşa, Harbiye Nâzırı *Ferik* Ali Ziya Paşa, Bahriye Nâzırı - Şakir Paşa, Şeyhül-İslâm - Hoca Âsım Efendi, Maliye Nâzırı - Tevfik Paşa, Maarif Nâzırı - Ali Kemal Bey, Evkaf Nâzırı - Ziya Paşa, Adliye Nazırı - Vasfi Efendi, *(Posta ve Telgraf ve İâge Nezaretleri müdüriyete *kalb* edilmiştir)* Polis Müdürü - Miralay Halil Bey, İstanbul Muhafızı - Mirliva *Fevzi* Paşa.

Türkler umumiyetle Rus Bolşeviklerinin hareketini takdir ederek onların muvaffakiyetlerinden son derece memnun oluyorlar. Hele son muvaffakiyetler Türkiye efkâr-ı umumîsi ⁽³⁰⁾ üzeri ne büyük bir tesir yapmıştır. Bundan dolayı Türk gazeteleri dahi *İtilâf* devletleri üzerine hücumdan korkmuyorlar.

Padişah *İtilâf* devletlerine karşı büyük metanet göstererek onların bir çok talepleri-

-10-

ni reddetmiş ve "Times" gazetesinin İstanbul muhbirine *şeyet (Wilson)* prensibi haricinde olarak Türkiye'yi taksim veyahut haksız surette bazı vilâyetlerin vatandan ayrılmasına teşebbüs *edilirse* bunun pek fena neticeler doğuracağını ve bilhassa İstanbul'a el uzatmaya kat'iyen cüret edilmemesini beyan etmiştir.

İtilâf devletlerinin Rum ve Ermenileri himaye ve müdafaa ederek Türkler üzerine musallat etmek istemeleri üzerine Türkler *şaleyana gelmiş* ~~aleyhine gidilmiş~~ ve bunun üzerine İstanbul'da, İzmir'de Trabzon ve Samsun'da birçok Lâz çeteleri teşekkül ederek müteaddit çarpışmalarda düşmanları mağlûp etmişlerdir. Bu çarpışmalarda Fransız, İngiliz, İtalyan, Yunan zabitleri ve askerlerinden birçok telefât vukûa geldiğinden İtilâf devletleri Türkleri himayeye mecbur olmuş ve son zamanlarda Bolşeviklerin İtilâf devletlerine karşı elde ettikleri muvaffakiyetler Türklerin vaziyetini büsbütün kuvvetlendirmiştir. Yakında Türkiye'de dahî Bolşevikliğin intişar etmesinden korkan düşmanlar bugünkü kabineye karşı büyük yardımlar göstermekte ve gerek nâzırlarının beyanatlarında, gerek gazetelerinde Türkler aleyhinde pek az söz söylenmektedir.

Meşhur Fransız muharrirlerinden olup Türk dostluğu ile şöhret kazanan (Pier Loti) bütün kuvvetiyle Türkleri müdafaa etmektedir. *(re)*

Serif Paşa
~~Serif Paşa~~ Paris'te ve Prens Sabahaddin Bey İsviçre'de çalışıyorlar.

Türkiye'de teşekkül etmiş yeni fırkalar şunlardır: Hürriyet ve İtilâf Fırkası (Reisi Müşir Nureddin Paşa), Teceddüd Fırkası (Reisi sabık Dahiliye Nâzırı Fethi Bey), Selâmet-i ~~Osmaniye~~ *Osmaniye* (Reisi Şerif Paşa), Sulh ve Selâmet (Reisi Sabahaddin Bey) -bu iki fırka birleşmişlerdir- Demokrat Fırkası, Hürriyetperveran-ı Avam Fırkası, Sosyalist Fırkası. Bu fırkalardan maada birçok siyasi cemiyetler dahî teşekkül etmişlerdir.

Esbak-ı Sadrazam Sait Halim Paşa, Şeyhül-İslâm Musa Kâzım Efendi, Maliye Nâzırı Cavit ve sabık Evkaf Nâzırı Hayri Beyler suistimal ve harbe iştirakten dolayı, ordu kumandanlarından Vehip Paşa muhaceret meselesinden, Halil Paşa tahsisat-ı mestûreden dolayı tevkif edilmişlerdir. Ali İhsan Paşa bir İngiliz miralayını hapsedtiğinden dolayı İngilizler tarafından tevkif edilmişlerdir.

Alman ve Avusturya askeri ve zabitlerinin son kafilesini April (Nisan) 15'te Reşit Paşa vapuruyla İstanbul'dan Fransa'ya yollanmıştır.

Alman ve Avusturya tebasından asker olmayan kimselerin bir kısmına Osmanlı *tabiiyetine* ~~tebasına~~

- 11 -

geçmek veyahut kefil göstermek suretiyle İstanbul'da kalmalarına müsaade olunmuştur.

İtilâf hükümetleri Mekteb-i Harbiyyeyi, Bıncı Vakıf Hanı, Enver Paşa'nın yalısını ve askerî, hususî binaları işgal etmişlerdir. Boğazlar Türk ve İtilâf devletleri askerleri tarafından muhafaza edilmektedir. "Göben" Zırhlısı İzmit'te (Marmara denizinde İstanbul yakasında) muhafaza altında bulunmaktadır, donanmanın sair kısmı İstanbul'da Haliç'te olup Türklerin idaresindedir.

Şark Kuvve-i Seferiyesi Baş Kumandanı Fransız generallerinden (Fransız Despare) ve Deniz Kuvveti Baş Kumandanı İngiliz Amiral (Kaltrop)'tur.

Rusya'daki Bolşevik hareketine dair gazeteler bir şey yazamıyorlar. Odesa ve Sivastopol'den gelen muhacirler doğrudan doğruya Selânik ve Pire'ye sevk olunup, İstanbul'a çıkmalarına müsaade edilmemiştir. Odesa'da İtilâf devletlerinin büyük zayiata uğradıkları oradan gelen yaralıların çokluğundan anlaşılmaktadır. Odesa'da muharebe vukûa geldiği günlerde her gün oradan İstanbul'a birkaç vapur yaralı gelmekteydi.

MÜSLÜMAN KOMİSARLIĞINDAN BİR SUAL

Müslüman Komisarlığının garip bir kararını haber aldım. Buna evvelâ inanmak istemedim. Beni son derece rahatsız eden, fevkalâde asabîleştiren bu şayiayı birinden tahkik ettiğim zaman, mâateessüf anladım ki bu şayia değil, bir vakıa, hakikat imiş. Okuyucuları daha ziyade üzmemek için kısadan anlatayım: Rusya'nın bütün Müslüman âlemi tâ Nikolay'ın istibdadı zamanından beri öz dilini, ana lisanını diriltmek, onu yaşatmak için pek çok çalışmış ve sabık Rusya müstebit idaresinin kara yüzlü sansarleri, Aral gubernatorlarının av köpekleri gibi geceli gündüzlü takibatına rağmen yine öz dilinde mektepler açmaya, kitaplar yazmaya, hü-lâsa halkın öz lisanını özüne tanıttirmaya uğraşmıştı.

917 senesinde birbiri ardından yapılan mesut inkılâplar sayesinde esaret zincirinin tamamıyla kırıldığını gören Rusya âlm-i İslâmî lisanlarına öz lisanları üzerine açılmış mektepler bir vakit daha emek sarf ederek artık özüne tamamen hâkim olduklarına inanmaya, gerek-

- 12 -

ticarî, gerek siyasî müesseselerinin muamelâtını bile Türk-Tatarca düzneye başlamıştı. Biz bu mesut neticeleri görüp sevinmeye bile vakit kalmadan bugün hayret ve teessüfle görüyoruz, ki Kırım'da Millî İdarenin yerine geçen Kırım Müslüman Muvakkat (!) Müslüman Komisaryatı, idarenin bugüne kadar Tatarca yazılıp gelen bütün muamelâtını kendi kendilerine Rusçaya aktarmışlardır.

Şimdi efrad-ı milletten biri yahut bir muallim sıfatıyla komisar efendilerden sordum, ki bu tecavüzlerine sebep ne ?.. Özlerinin, öz lisanlarını bilmemelerinden başka bir sebep var mı ? Moskova'da içtimâ eden Birinci Müslüman Komünist Siyezdinin dil ve edebiyat hakkındaki mühim kararlarından malûmatları var mı, yok mu ? Yoksa komünistliği kendileri bu mânâda mı anlıyorlar ?!

Ömer Sami

AÇIK SÜTUNLAR

"Zâlimler Dünyasından"

Kapitalist boyunduruğu altında asırlardan beri inleyen mazlum işçi ve amele halklarına saadet ümitleri veren Oktâbr içtimâî inkılâbına gelinceye kadar bugün, Cehubî Amerika'da, İngiltere'de olduğu gibi müstebit, zulüm-kâr Rusya'da yaşayan akvâm-ı muhtelif dahi iki gruptan ibaretti.

Birinci gruba mensup olan sınıflar pomeshçikler, emlak ve arazi sahipleri, fabrikatörler, bankerlerden ibaret olup, bütün hâkimiyet, kuvvet, merhametten, vicdandan mahrum insan şeklindeki bu muzır mikropların elinde bulunuyordu. Bunlar ikinci grubu teşkil ettikleri halde ilim ve irfan kuvvetiyle envaî türlü hile ve desfselere müstenid mükemmel teşkilâtları sayesinde hiçbir emek sarf etmeyerek, milyonlara balığ olan insanların döktükleri alın terleriyle mesut ve bahtiyarâne büyük büyük konaklarda, kâşânelerde her türlü vesait-i bahtiyarî ortasında yaşıyorlardı. Hükümet nâma perdesi altında bulunan memurîn-i mülkiyye ve askeriyeye ve hapishaneler hepsi kapitalistlerin yani birinci grubu teşkil eden sınıfların menfaatı-

ni temin etmek, milyonlarca raboçileri kullanmak " eksplovatsiya" esası ve maksadı üzerine müsteniddir. Maaşla hizmet eden vicdansız eşhaslar Karl Marx'ın dediği gibi hükümet burjuvaziya işlerini gören bir yazıhaneden ibarettir. Kapitalistler gece gündüz refah ve saadet içinde işçi ve amele mazlum kitleleri işe nefes alacak kadar kendisine istirahat verilmeyecek kadar esaret altında bulundurulurak gece gündüz alın terleri döküyor, kapitalistlerin bankalarını, kapitallerini büyüttüğü halde, yağın yağmurdan kendisini muhafaza edecek, başını sokacak bir yeri olmadığı gibi karnını da tamamiyle doyurmaya muktedir olacak bir para da kendisine verilmiyor.

Zavallı işçiler ve fakir rençberler iki el ve ayağından başka hiç bir şeye mâlik olmadığı için pomescikler (çiftlik ağalarının) elinde veyahut bir fabrikanın bir kısmında çalışmayacak olursa açlıktan mahv olacağını hissederek zalim, hunhar fabrikatörlere, kapitalistlere boyun eğmek mecburiyetini kendisinde hissederek çalışıp çabalar, [bu] sayede çokça mamulât ve mahsulât-ı sinaiyye vücuda getirir. Kapitalistlerin vekilleri yeni burjuvaziya sınıfı şeraiti üzerine müstenid her bir hükümet kendi kapitalinin kesb-i cesâmet etmesi için mamulât-ı sinaiyyeyi başka bir memleket halkına satmak mecburiyetinde olduğu ve bu hâl her hükümette câri bulunduğu için hükümetler arasında, ben satacağım, benim emtiam satılacaktır rekabeti câri oluyor.

Birbirleriyle çarpışmak ve zorla kendilerinin emtiasını kabul ettirmek maksadıyla zavallı raboçiler (vatan din tehlikede, eğer harp istemeycek olursak düşman vatanımızı parçalar) gibi yalanlarla aldatılıyor. Zavallı, saf yürekli ve ilim irfandan mahrum olan işçi ve rençberler de buna itimat ederek, müstebit zabitanın, vicdansız generallerin emirlerini dinleyerek meydan-ı muharebeye atılıyorlar, birbirlerini kırıyorlar. Zavallı mazlum insanlar beyhude yere ölüyorlar da, hiçbir feryat ve şikâyet bile ağızlarından çıkmıyor. Asırlardan beri beşeriyet bu suretle mahvolup gitti. Bu dört senelik cihan harbinde ölen işçi ve fakir insanların adedi sayılmaz bir dereceye vardı.

Lâkin işçi ve rençber sınıfı büyük dersler aldı ve gözleri de açıldı. Hak ve maişet yollarını göstermeyen zulmet pezdesini yırttı, attı.

İşçi ve rençber halkının kurtarıcısı olan "Karl Marx ve Engels" kapital boyunduruğunu kolaylıkla kırıp dünyadan sınıf mücadelesini kaldırmak için bize en mükemmel yolları gös-

ebedyyen ve

tererek bizi tenvire çalıştı. Ve bizim dimağımıza şu fikri soktu. İşçi ve ameleler hak ve hukuklarını istemek ve hürriyet-i hakikiyyeye nail olmak için kıyam ettikleri taktirde esaret zincirlerini kırmaktan başka birşey kaybetmeyecektir. Karl Marx'ın sonra raboçi ve ameleleri doğru ve saadet yoluna sevk için çarpınan vicdanlar insaniyet hadimi Marx'ın gösterdiği yola bizleri sevk etmek ve fakir milletleri uyandırmak için gizli teşkilâtlarında devam ettiler. İşçilerin kurtulması için ciltlerle kitaplar kaleme alan Lenin ve Trotskiler bu gaye uğrunda çok çalıştılar. En nihayet zulüm ve açlık susuzluğun müthiş tehdidini gördükten sonra ve şiddetli fikirlerle dimağları dolduktan sonra bütün dünya umum proletaryat sınıflarının kardeş olduğunu ilân ve asırlardan beri dökülen kanların sebeplerini anlayarak eski kapital âlemini yıkmak ve hürriyeti ele almak için en evvel Rus kardeşlarımız kıyama başladı. En evvel Rus işçileri beynelmilel inkılâp bayrağını semaya yükseltti ve asırlardan beri kendini ezen kapital boyunduruğunu kırdı. Bütün topraklar, bu topraklar üstünde çalışan işçi ve fakir halkın olduğunu ilân etti. Fabrikaları, zavotları kendi eline aldı.

Hazır yiyenleri ortadan kaldırdı. Çalışmaya yemek yok kanununu vaz'etti. Hak, adalet, müsavat perilerinin yüzlerini güldürdü.

Asırlardan beri sinesinde kaynayan ihtiyaçların def'ine bir mecra açtı. Şimdi Rus proletaryatı kendisinin ilim ve irfana son derece ihtiyacı olduğunu takdir ederek seviye-i irfanının yükselmesi için halk darülfünunları, sanayiin yükselmesi için tezgâhlar küşad ediyor.

Fuhuşhaneler, birahaneler yerinde kütüphaneler küşad ederek halkın ihtiyacını def' ediyor, bir taraftan da silâha sarılarak bütün dünyanın işçi ve fakir halklarını kurtarmak ve kapitalist âlemini yıkmak için çalışıyor. Maksat ve gayesi uğrunda hatta ölmeyi bile büyük saadet telâkî ediyor. Ve bütün avâzıyla bağıyor ! Ey dünyanın fakir ve işçileri kıyam ediniz, bizimle birleşiniz - ki az zaman zarfında köhne kapitalist âlemini yıkarak saadet, bah-tiyarlık ve kardeşlik dünyasının temel taşlarını koyalım. Bu sedayı işiten diğer uzak muhitte yaşayan işçi ve rençberler de kıyam ediyorlar. Bugün Almanya'da Spartaklar çarpışıyor, Alman Bolşeviklerinin reisleri Karl Liebknechtleri öldürüp ortadan kaldıranlar Almanya'da Bolşevizminin yok olacağına kanı oluyorlar. Halbuki bilâkis yalnız Almanya'nın değil, bütün dünya proletaryatlarının yüreğinde böyle bir vücudun ziyası acı ve unutulmaz yaralar açtı ve proletaryat düşmanlarına karşı fakir halkın gönlünde büyük nefret tufanları uyandırdı. Hak, adalet

- 15 -

düşmanları, fakir ve mazlum halkın cellâtları iyi bilsinler ki; bütün cihan ve istikbal inkılâb-ı içtimâî fikrine rânkolacaktır. Denizler ve karalar işçi hayatında uyanan vicdan-ı içtimâîyi söndüremiyecektir.

Komünist

A(ym). ~~---~~ Nedim

KOMÜNİST ENTERNASYONALİNİN UMUM CİHAN İŞÇİ
HALKINA BEYANNAMESİ

(Maba'd)

İşte bundan dolayı bütün müstemlekelerde birçok galeyanlar ve isyanlar baş göstermektedir. Hatta bizzat Avrupa'da bile "İrlanda" birçok kanlı müsademelerle kendisini henüz mağdur ve mazlum bir memleket olarak hissettiğini gösterdi. İşbu muharebe esnasında Madagaskar'da, Assam'da ve sair müstemlekelerde burjuvazya cumhuriyeti askerleri tarafından müstemlekât isyanlarının bastırıldığı yalnız bir defa olmamıştır. Hindistan'da inkılâp hareketi hiçbir gün, bir saat durmamış ve son zamanlarda ise Asya'da henüz görülmeyen gayet büyük ^{katli} eşgallerle neticelenmiştir. İngiltere Hükümeti bu gibi ^{terk-i} eşgallere "Bombay" da zırhlı otomobillerle cevap verdi.

İşte bu suretle müstemlekât meselesi yalnız Paris'te diplomatlar kongresinde haritalar üzerinde değil; bizzat müstemlekâtın kendisinde dahi boylu boyunca ortaya konmuştur.

Wilson'un sulh programı-en iyi mânâda kabul edildiği takdirde - müstemleke esaretinin yalnız şekil ve adab-ı hariciyyesini değiştirmek maksadını bilememektedir. Hakikatte ise müstemlekelerin kurtulması ancak Avrupa, Amerika amelesinin kurtulmasıyla kâbil olacaktır.

Assam, Cezayir, Bengalye ile birlikte İran, Ermenistan amele ve köylüleri dahi ancak İngiltere ve Fransa'da Lloyd George, ^{George} Clemenceau'lar devrildiği ve kuvve-i hükümetin ameleler eline geçtiği zaman kendileri için müstakil bir mevcudiyet elde edebileceklerdir. Oldukça terakki ve in-

- 16 -

kişaf etmiş olan müstemlekelerde inkılâp hareketi yalnız ^{millî} bir renkte olmayıp, aynı zamanda içtimâî bir şekil arz etmektedir. Eğer kapitalist Avrupası dünyanın en hücrâ köşelerini bile cebren kendi kapitalizm mücadelâtına teşvik etmiş, sürüklemiş ise, sosyalist Avrupası kendi rehâkâr sınıfları, kendi teknikası, kendi teşkilâtı ve fikrî tesirâtıyla müstemleke esirlerinin imdadına gelecek ve onların muntazam bir surette sosyalizm hayat ve iktisadiyatına geçmelerini kolaylaştıracaktır.

Asya ve Afrika'nın mağdur esirleri ! Avrupa'da proletaryat diktatorasının teessüs ettiği gün sizin halâs ve necat gününüz olacaktır.

Bütün burjuvazyâ âlemi, komünistleri hürriyet-i şahsiyyeyi yıkmak ve siyasî demokratizmayı ortadan kaybetmek ile kabahatliyor. Bu doğru değildir. Proletaryat iş başına gelmekle burjuva demokratizması prensiplerinin tamamıyla gayr-ı kâbil-i tatbik olduğunu meydana çıkarıyor ve onun yerine yeni ve daha yüksek bir proletaryat demokratizmasının eşkâl ve şeraitini vücuda getiriyor. Kapitalizm rekabeti, hele son emperyalizm devresinde milletleri yalnız gayet kâbil-i telif iki sınıfı ayırmakla değil, aynı zamanda küçük emlak sahipleri ve fukara halkı dahi akamet-i siyasiyyeye mahkûm etmekle siyasî demokrasiyi yıkıyor.

Tarihî terakkiyat-ı hususiyyesi müsait olan memleketlerde amele sınıfı bu siyasî demokratizmayı kendi teşkilâtı ve maksatları için bir alet olarak kullanmıştır. Bugün henüz amele inkılâbına müsait olacak derecede tekemmül etmemiş olan memleketlerde dahi ileride aynı ^{hâl} vukû bulacaktır.

Lâkin şurası var ki; yalnız köylerde değil, şehirlerde dahi gayet büyük bir kitle teşkil eden birçok orta sınıflar kapitalizm tarafından ihdâs edilen mâniâlarla yukarıda beyan edilen terakkiyattan asırlarca geri bırakılmaktadır.

Bugün hâlâ kendi kiliselerinin çan kollarına son derece merbut olan Bavarya ve Baden kiliseleri, taklit ve sahte şarap yapan büyük kapitalist müesseselerinin iktisadî darbesi altında ezilen küçük Fransız şarap tâcirleri, bankerler ve mebuslar tarafından soyulan, işgâl edilen küçük Amerika ekincileri velhasıl kapitalizm tahakkümü neticesinde tarih-i terakkiyatın takip etmekte olduğu büyük yoldan kenara atılan bu küçük ve orta sınıflar her ne kadar

- 17 -

siyasî demokratizma tarafından - yalnız kâğıt üzerinde - idare-i memleket işine iştirak için davet ediliyorsa da, işe ve hakikate gelince, milletler taliini tayin eden bu gibi meselelerde maliye hâkimleri, para kırılları, parlamenter demokratiği perdesi altında kendi istedikleri gibi hükümler çıkarmaktadırlar. Evvelerde harp mesaili hep böyle hallediliyordu. Şimdi ise sulh meselesi de böyle hallediliyor. Para kırılları tahakküm ve iğfalâtının parlamento müzakeratıyla ortaya çıkarılmasına müsaade ediliyorsa, diğer taraftan da eski sınıf esareti devresinden miras kalan ve 20'nci asır teknikasıyla yüz kat daha mükemmelleştirilen usuller, yalanlar, entrikalar, isnadlar, tedabir-i şedîde para ve saire gibi vesait-i burjuvaziya hükümetleri tarafından kendi maksatlarının icrası için âlet olarak kullanılmaktadır.

İşçi halk kendi can düşmanı ile hayat memet kavgası etmekte iken ondan siyasî demokratizma şeraitine riayeti talep etmek, adeta kendi üzerine hücum eden haydutlarla boğuşmakta olan bir adamın bu mücadelede Fransız güreşi usullerine riayet etmesini talep etmeye benzer. Bilhassa mezkûr haydutların bu usullerden hiçbirine riayet etmediği de göz önünde tutulsun !

Vesait-i istihsaliye ve nakliye ile birlikte siyasî demokratizmanın mahsulü olan sair müesseselerin dahi baştan başa harabezâr halini arz etmekte olan bir muhitte proletaryat kendi makinasını kurmak mecburiyetindedir. Bu makina proletaryat sınıfının kendi dahili irtibatını temin edeceği gibi, beşeriyetin terakkisine amele sınıfının inkılâp vasıtasıyla müdahale ve tesir-i icra etmesini de mümkün kılacaktır. Bu idare makinası şûrâlar (süyretler) dir.

(sonu var)

DANİLİ HABERLER

İLAN

-18-

DAHİLİ HABERLER

İLAN

Numara 9

Askerî İnkılâp Komitesinin kararı ve Tazminat (Contribution) Komitesinin birkaç defa ilânına rağmen zenginler ve birçok müesseseler kendilerine tayin edilen tazminat parasını muhtelif özürler göstererek bugüne kadar Millî Kasaya getirmekten imtina ediyor ve bu suretle Maliye Komisarlığını dahi tazminat parasının alınması için tedâbir-i cebriyye ittihazına mecbur ediyorlar. Bundan dolayı Maliye Komisarlığı sermaye sahiplerine ve müesseselere ilân ediyor ki: kendilerine tayin edilen tazminat parasını hiçbir özür göstermeksizin kendi ihtiyarlarıyla Millî Kasaya getirip teslim etmelidirler. Aksi takdirde bu gibi kimseler ve müesseseler hakkında tedâbir-i cebriyye ittihaz olunacak ve hatta İnkılâp Mahkemesine verileceklerdir.

Maliye Şubesi Müdürü:

C. Beşevli

Sekreter (imza)

KIRIM MİLLİ MİLİSYASININ EMRİ

Numara 22

Şu aşağıda gösterilen kimselerin kendileri için tayin edilen tazminat parasını 6 Mayıs saat üçe kadar getirip teslim etmelerini emrediyorum.

2

Bu emri ifâ etmeyenler benim tarafımdan tevkif edilerek hapishaneye yollanacak ve oradan da cebri hizmetlerde kullanılacaklardır.

3

Tazminat parasını vermeyenlerin aile efradı ve akrabalarından bazı kimseler dahi tevkif edileceklerdir.

- 19 -

4

Tazminat parasını vermeyenlerin bütün hane eşyası defter edilerek tazminat borcunun tesviyesi için *trug* ile satılacaktır.

AKMESCİT ÜYEZDİ ASKERİ KOMİSARLIGININ EMRİ

Numara: 5

27 April 1919

1 Numaralı emirnameye ilâve olarak ilân ediyorum ki, 50 yaşına kadar olan bütün sabık zabıtlar ve askerî *cinonikler*, 55 yaşına kadar olan erkân zabıtları ve 60 yaşına kadar generaller kendilerini kaydettirmek için Simferopol Üyezd Askerî Komisarlığına müracaat etmelidirler.

Simferopol Üyezdî Askerî Komisarı:

Ganzafor

Umur-u Askeriyye Rehberi:

Evlinski

AKMESCİTTE MAYIS BAYRAMI.

Akmescit'te Mayıs 1 Bayramı gayet ihtişamlı ve tantanalı bir surette geçti. Muhtelif sayuzlar, esnaf cemiyetleri arasında Tatar esnaf cemiyetleri (onsekiz esnaf cemiyeti) çokluğu ile sâir cemiyetler arasında ziyadesiyle göze çarpıyordu. Tatar esnaf ve amelesi bu proletaryat bayramında intizam ve anlayışla sâir milletler proletaryatlarından geri kalmaya çalıştı ve bunda muvaffak da oldu. Tatar işçisi, esnafı, decercisi, çarıkçısı, kahvecisi ile birlikte münevver Tatar demokratlarının Tatar Millî Halk İdaresi memurlarının ve sairinin dahi görülmesi sâir milletler proletaryatının son derecede memnuniyetini celb etmekteydi. Hele Tatar darülmuallimatı, sanayî mektebi, darülmuallimîn ve sâir mektepler talebe ve talebetanın şayân-ı takdir bir intizamla hürriyet şarkılarına söyleyerek geçmeleri

-20-

herkesin takdirine nazar oluyordu. Bu mektepli küçük hanım kızlar, çocuklar şarkı söyleyerek geçerken karakol vazifesini ifâ eden Kızıl Ordu efradı selâm durarak kendilerini selâmladılar.

Mayıs akşamı gündüzden daha parlak bir surette geçmiş, bütün tiyatrolar, sinemalar, kulüpler ve büyük salonlarda halk için parasız oyunlar, *leksiyalar*, tiyatrolar tertip edilmiştir. Tatar esnaf teşkilâtı kolunda (Sait Müftüzade'nin hanesinde) dahi Tatar halkı için musıkî ve oyun akşamı tertip edilmiştir.

KATERİNA HEYKELİNİN KALDIRILMASI

Kırım'ın Rusya tarafından zaptına yüz sene dolmak münasebetiyle 1886 senesi Rus müstebitleri ve Tatar mirzaları tarafından Akmescit Bulvarında dikilmiş olan Katerina heykeli Mayıs 1 bayramından bir gün mukaddem *mahalli* Şûrâ Hükûmetinin emriyle amele kardaşlarımız tarafından kaldırılmıştır. İstibdat ve tahakkümün timsali demek olan bu heykel[in] ortadan kaldırılması istikbaldeki hür ve muhtar Kırım için hayırlı bir *fal* olmalıdır. Heykel haiz olduğu mânâdan kat'-ı nazar aynı zamanda bir eser-i sanat olduğundan amele kardaşlarımız tarafından tahribat icra edilmeksizin kemal-i dikkat ve itina ile yerinden kaldırılmıştır.

SOVET HÜKÜMETİ İLE İSVEÇ ARASINDA TİCARİ

MÜBADELE

"Holsterm" ve "Tuneld" namında İsveç firmaları Rusya'ya istenildiği miktarda elektrik motorları, otomobil makinaları, elektrik istasyonları için makinalar, su tulumbaları ve ona müteallik sair aletler, vapurlar ve lokomotifler için her nevî âletler ve makinalar, demir yolları ve otomobil inşaatı için lâzım olan her türlü âlet ve eşyayı Rusya'ya ihzar etmek için Sovet Hükûmetine teklifte bulunmuştur.

- 21 -

SAKSONYA İLE SOVET HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARİ

MÜBADELE

Saksonya sınaî müesseselerinin vekili olup, Saksonya mamulâtının Rusyaca satın alınmasına dair yakınlarda ticaret-i sanayî komisarı ile bir mukavele akd etmiş olan Almanyalı (Frans Ravel), yakınlarda Saksonya'dan Rusya'ya gayet ucuz fiyatla 300 bin parça alet ve edevat, 20 bin kilogram muhtelif boya, gayet ucuz fiyatla (tanesi 170 Frank) dikiş makineleri ve 100 bin Franklık sofrata takımları ve sâire yollanacağını beyan etmiştir.

AKSAYŞARK'TA VAZİYET

Moskova - Vladivostok'tan gelenlerin haber verdiklerine göre İrkutsk şarkında olan havalinin Kolçak Hükûmeti ile olan münasebeti pek azdır. Şarkî Sibiryaya birçok küçük ~~memleket~~ müstebitlerin elindedir. Bunlar arasında Bolkovinin, (Semenov) ve (Kurvrat) kendi başlarına memlekete hükmetmektedirler.

HARİCİ HABERLER

CİHAN İNKİLÂBİ ETRAFINDA

ALMAN GENÇLERİNİN PROTESTOSU

Naoen - Berlin'de Alman demokrat fırkalarına mensup gençlerin akd ettikleri içtimâda, Alman esirlerinin Fransa dahiline sevk edilmelerine karşı bütün dünya demokrasyasına protesto ile müracaatta bulunulmaya karar verilmiştir.

İTALYA'NIN TEHDİDİ

İtalya nazırı sulh konferansını bırakıp giderken, sulh konferansına vekil yollamak hususunda teklif vaki olursa artık İtalya'nın bu teklifi kabul etmeyeceğini söylemiştir.

İtalya'nın Cenova Limanına Japonya donanması girmiştir !..

İtalya'ya

- 22 -

İTALYA SOSYALİSTLERİNİN BEYANATI.

İtalya Sosyalist Fırkası Merkez Komitesinin müessili olan (Magari) Münhen'e geldiği zaman işbu beyanatta bulunmuştur: Mütareke akd olunduktan sonra Sosyalist Fırkası derhal hürriyet-i medeniyye ve siyasiyye, afv-ı umumî, askerinin dağıtılması, Rusya işlerine müdahale edilmemesi programı üzerine şiddetli teşvikât icrasına başlamıştır. Bu program bütün fırka tarafından kabul edilmiştir. İcra edilen teşvikât neticesi Mayıs 1'inci günü umumî terk-i eşgal (zapastofka)lar başlaması bekleniyor.

Lyon - Sulh konferansı Roma'da vukua gelmekte olan hadisatı büyük bir dikkatle takip ediyor. (İrlando) bu günlerde oraya gitmiştir. Amerika sefirinin haber verdiği göre "Fyu-me" meselesi münasebetiyle Roma'da ahval-i ruhiyye son derece gergin ve heyecanlıdır. Binlerce ahâlden müteşekkil kabileler sokaklarda dolaşarak, "mahvolsun Amerikalılar, kahrolsun İngilizler" diye bağırılmaktadır. İtilâf devletlerinin siyasî adamları bu meseleden dolayı heyecanlıdırlar.

İtalya buhranı sulh konferansını fena halde sarstı. Sulh konferansı programı bundan dolayı esasından oynamıştır. Fransızlar ve İtalyanlar vaziyetin gayet ciddi olduğu fikrinde dirler. (Suinev) ile (Salandra)nın konferansı terkederek gitmeleri vaziyeti daha ziyade müşkülleştirmektedir. Çünkü onların gitmesi "Matlenderenski" suhî muahedesini katî olarak kabul ve tasdik edileceği zaman orada İtalya vekillerinin bulunup bulunmayacakları şüphelidir.

MACARİSTAN ÜZERİNE TECAVÜZ

Lyon - (Afrika radyosu) Budapeşte'den resmen bildirildiğine göre Romanya askerî tecavüzünde devam etmektedir. Macaristan askeri (Grosvardeyn) şarkında ve cenubunda bulunuyor. Fransızlar (Segedine)de siyah askerleri cem'etmektedirler. Dün Budapeşte'de ameleler tarafından büyük bir mîting akd olunarak hatip sıfatıyla (Belakul) nutuk söylemiştir.

- 23 -

MACARİSTAN'DA SIYAH ASKERLER.

Naoen - (Radyo) Buradan işitilen haberlere göre Macaristan'da bulunan müttefikler askerinin karargâhı (Nayzatso)'da bulunmaktadır. Burada 60 bin kadar siyah asker muharebeye hazır bir halde bulunuyor.

Budapeşte - İstihlalât sosyalizasyonu, yani fabrika, zavotların işçi halk eline verilmesi intizam dahilinde icra olunuyor. Fabrika, zavot komiteleri fabrikalarda işlerin durdurulması ve acele bir zamanda tekrar işlere başlanması hususunda - acele surette - tedbirler ittihaz ediyorlar. Mürteci idare memurları hizmetten çıkarılmışlardır. Dairelerdeki a-lâde memurlar hali üzere işleri başında bırakılmışlardır.

KOMÜNİST ENTERNASYONALİNİN PROGRAMI

BÜTÜN LİSANLARA TERCÜME EDİLİYOR.

Petrograd - İktisadiyat-ı Milliye Komisarlığının Lisaniyat Şubesi Komünist Enternasyonal programını bütün dünya lisanlarına tercüme etmeyi mezkûr komisarlığı[a] teklif etmiştir.

SON HABERLER

Kırım'daki muhtelif sovet daire ve müesseselerinin tesisi ile önümüzde asker, amele ve köylü vekilleri şûrâlarının içtimâna kadar memleketin ahvâlini idare için muvakkat olarak mahallî komisarlık yani kurrâyevî Kırım Sovet Hükûmeti teşkil etmiştir.

Kırım Sovet Hükûmeti Halk Komisarlığı şu kişilerden mürekkeptir:

Dibenko, Gaven, Süleyman, İdrisov, Forodetski, Volgahun, Bulotski, Selim Muhammedof, Nazukin, İbrahim Arbeski (?), Ali Budaninski.

Bizim fikrimize göre her ne kadar şimdilik yukarıda beyan edilen tarzda müstâcel olarak bir mahallî komisarlık teşkil edilmiş ise de, komisarlık erkânı arasında daha bir hay-

-24-

li tebeddülâtın vücuda geleceği bizce muhtemeldir.

UMUMÎ İQTİMÂ

Önümüzdeki perşembe günü Mayıs 7'de Tatar halk İdaresi İttifakının memurları umumi içtimâi olacağından bütün âzâların mezkûr günü (yeni zamanla) saat 6'da kulüp binasına gelmeleri ilân olunur. Bütün memurların içtimâa gelmeleri mecburîdir.

Ruzname-i müzakeret:

- 1) Sovet intihapları için saylav komisyonunun intihabı,
- 2) Kulüp heyet idaresinin intihabı,
- 3) İşsiz memurlar meselesi.

Reis: Mithat Refaok

Kâtip: Sobolevski

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TUSTAV